

Chính quyền Mĩ có nguy cơ bị tê liệt, vì không có ngân sách

Tác Giả: Tráng Nghĩa

Thứ Sáu, 08 Tháng 4 Năm 2011 10:16

Sáu tháng sau khi tài khóa đã bị tẩu u, chính quyền Liên bang Hoa Kß vẫn chưa có ngân sách.

Ba lßn họp riêng trong vòng 24 tiếng đồng hồ tại 06/04/2011 giữa Tổng thống Barack Obama với lãnh đạo hai đảng Dân chủ và Cộng hòa để tìm giải pháp vận chuyển mang lại kết quả.

Nếu không có thỏa thuận thì đêm 08/04, sáng ngày 09/04, Chính quyền Mĩ sẽ phải ngừng mở tách hoạt động và nhiều công chức buộc phải nghỉ nhà vì không có lương.

Tổng thống Obama nói chuyện với các giới về Chi tiêu chß Hß và nói về John Boehner và người đồng đầu của phe đa số tại Thượng viện Harry Reid, để tìm cách tháo gỡ bế tắc ngân sách, Washington, 7/4/2011.

Tß California (Hoa Kß), chuyên gia kinh tế Nguyễn Xuân Nghĩa giải thích nguyên nhân dẫn đến mất tình trạng đã nhiều lần diễn ra tại Mĩ, nhưng lại khác các nước khác thì là bế tắc ngân sách.

Trong bài câu hỏi của RFI, chuyên gia Nguyễn Xuân Nghĩa trình bày phân tích về tình hình của cuộc

Chính quy n M có nguy c b t ê l t, vì không có ngân sách

Tác Giả: Tr ng Nghĩa

Thứ Sáu, 08 Tháng 4 Năm 2011 10:16

kh ng ho ng, mà anh cho là ch b t ngu n t cu c đ s c tri n miên gi a hai đ ng Dân ch và C ng hòa.

Nguy n Xuân Nghĩa : - Đây là m t tr n đ u v c a chính tr ng M mà gi i th ng là cu c b u c vào tháng 11 năm t i.

Mu n th y đ c s ph c t p và ly k c a tr n đ u, ta c n ph i hi u lu t ch i, sân ch i và hai phe giao đ u v nh ng gì. Hi n t i, ch có 18% dân M tín nhi m Qu c h i c a h , m t t l th p nh t k t m y ch c năm nay, khi vi n Gallup b t đ u kh o sát dân ý!

- Th nh t v lu t ch i thì Hi n pháp M quy đ nh r ng H vi n M g m 435 dân bi u, có trách nhi m v vi c chi thu c a qu c gia. Hàng năm, H vi n ph i bi u quy t đ lu t ngân sách, r i chuy n qua Th ng vi n cho 100 ngh sĩ xem xét, b sung và k t h p thành ngân sách qu c gia đ T ng th ng ban hành.

T ng th ng có th dùng quy n ph quy t bác b , khi đó, Qu c h i ph i đi u ch nh ho c v t qua quy n ph quy t c a T ng th ng, n u có h n hai ph n ba s phi u.

Lý do khi n H vi n gi tay hòm chìa khóa cho c qu c gia, vì các dân bi u đ c t ng qu n h t đ a ph ng b u lên, c hai năm m t l n, nên ph n nh rõ nh t ý mu n c a ng i dân d i, theo l i dân ch tr c ti p nh t. Trong khi T ng th ng đ c b u cho b n năm và các ngh sĩ đ i đi n cho t ng ti u bang đ c b u lên m i sáu năm.

- Th hai, ngân sách hàng năm c a M kh i s t mừng m t tháng 10 và k t thúc ngày 30 tháng Chín c a năm sau, nghĩa là đ lu t ngân sách đang gây tranh lu n ngày nay đã kh i s t h n sáu tháng tr c, mà đ n nay v n ch a đ c thông qua !

RFI : Anh v a nói là chính quy n Hoa K đã ho t đ ng trong h n sáu tháng mà ch a có ngân sách ! Vì sao l i nh v y ?

Chính quy n M có nguy c b tê li t, vì không có ngân sách

Tác Giả: Tr ng Nghĩa

Thứ Sáu, 08 Tháng 4 Năm 2011 10:16

Nguyễn Xuân Nghĩa : - V n nói v lu t ch i hay lu t pháp, hàng năm tr nh t vào kho ng mùa Thu là Qu c h i ph i bi u quy t ngân sách đ T ng th ng ban hành tr c ngày mừng m t tháng 10. Nh tu n qua, H vi n khóa 112 trong tay đ ng C ng Hoà đã công b d lu t tài chính cho tài khóa 2012 đ m i ng i th o lu n m c dù v n ch a có ngân sách năm nay,

- Lý do ch a có ngân sách là vì năm ngoái, H vi n khóa 111 trong tay đ ng Dân Ch , v n đ c b u lên t cu i năm 2008, không làm vi c đó, vì s c tri ph t ý v i các kho n tăng chi quá m nh mà s tr ng ph t trong cu c b u c tháng 11 năm 2011. Cho nên dù có đa s r t l n t i c hai vi n, đ ng Dân Ch l h n vi c này v i ch đích là s đ Qu c h i khóa 112 gi i quy t. Trách nhi m đ u tiên n m t i H vi n Dân ch , Ch t ch khi đó là Dân bi u Nancy Pelosi.

RFI : Nh ng khi y, làm sao Chính quy n gi i quy t vi c chi tiêu qu c gia?

Nguyễn Xuân Nghĩa : - Ng i ta thông qua m t bi n pháp t m hay stop-gap, nh m du di m t s chu n chi c a ngân sách năm tr c cho năm nay, trong khi ch đ i có ngân sách m i thì s đ u ch nh. Tr c sau đã có sáu l n cho phép t m chi nh v y r i.

Hôm Th Năm, H vi n trong tay đ ng C ng Hoà bi u quy t m t ch ng trình t m chi khác cho đ n ngày 15 này mà bên đ ng Dân Ch l i không ch u và T ng th ng Obama còn d a là s ph quy t vì đòi ăn thua đ .

RFI : Lu t ch i là nh v y, còn sân ch i là gì ?

Nguyễn Xuân Nghĩa : - Trong cu c b u c năm ngoái, c tri M b t m n vì n n b i chi ngân sách và vay m n t i m c ch a t ng th y c a Qu c h i khóa 111 nên đ n phi u cho đ ng C ng Hoà chi m đa s t i H vi n hi n nay v i 241 dân bi u tr c 192 dân bi u Dân Ch . Nh ng t i Th ng vi n vì ch b u có m t ph n ba s ngh sĩ, đ ng C ng hoà chi m thêm sáu gh v n ch a đ đa s .

Cho nên ta có tình tr ng éo le là H vi n trong tay C ng Hoà, Th ng vi n trong tay Dân Ch và T ng th ng Obama bên đ ng Dân Ch s ra tái tranh c vào năm t i. Ách t c trên sân ch i

Chính quy n M có nguy c b tê li t, vì không có ngân sách

Tác Giả: Tr ng Nghĩa

Thứ Sáu, 08 Tháng 4 Năm 2011 10:16

là nh v y, vì đ ng Dân Ch v n ki m soát đ c Hành Pháp và Th ng vi n.

RFI: Chúng ta b c qua ph n th ba là đôi bên giao đ u v nh ng v n đ gì ?

Nguyễn Xuân Nghĩa : - Chúng ta không quên r ng tr n đ u này nh m vào cu c b u c năm t i, căn c trên k t qu b u c năm ngoái.

- Đ ng C ng Hoà tin r ng c tri b u cho mình đ quy t li t c t gi m b i chi ngân sách trong khi đ ng Dân Ch chỉ m đa s trong hai khóa li n thì cho là mình đã đ t m t s thành qu v xã h i nên dù nói là nên gi m chi nh ng không đ ng ý v s l ng và đ i t ng bi c t gi m, là gi m m c nào.

Sau nhi u tháng tranh đ u, khác bi t thu g n vào con s gi m chi bên C ng Hoà là 61 t và bên Dân Ch là 33 t . Tu n qua, bên C ng Hoà nh ng b là s gi m 40 t , t c là sai bi t ch còn là b y t cho m t ngân sách là h n 3.460 t , t c là r t nh .

RFI: N u ch khác nhau có b y t thì vì sao l i không dàn x p đ c ?

Nguyễn Xuân Nghĩa : - Th nh t, dù là ngân sách g n b n ngàn t , kh năng quy t đ nh c a Qu c h i b gi i h n vào kho ng 20% mà thôi, vì nh ng kho n chi g i là b t bu c.

- Còn l i thì s r t nh này th t ra ph n nh tính toán l n vì phe C ng Hoà nh m vào các lĩnh v c coi nh thành tích c a đ ng Dân Ch . Đó là gi m ngân sách c a c quan b o v môi sinh, c a ch ng trình k ho ch hóa gia đình vì h cho là m t hình th c khuy n khích phá thai và quan tr ng nh t là, làm tê li t đ o lu t c i t ch đ b o đ ng y t mà ông Obama coi là m t chi n công c a mình. Chìm sâu bên d i là h mu n cho th y ý chí ti n t i quân bình ngân sách.

- Trong khi y, đ ng Dân Ch và c ông Obama thì mu n ch ng minh v i c tri r ng đ ng C ng Hoà c c đoan nên làm chính quy n tê li t. Tr ng h p đó x y ra hai l n vào năm 1995 khi n

Chính quy n M có nguy c b tê li t, vì không có ngân sách

Tác Giả: Tr ng Nghĩa

Thứ Sáu, 08 Tháng 4 Năm 2011 10:16

T ng th ng Bill Clinton tái đ c c năm 1996, vì c tri cho r ng đ ng C ng Hoà quá qu t.

- Th t ra, l n đó là cu c tranh lu n v ngân sách do đ ng C ng Hoà có trách nhi m, vì gi đa s sau cu c b u c năm 1994. L n này có khác, vì là tranh lu n v ngân sách c a năm ngoài khi đ ng Dân Ch đang n m Qu c h i, nh ng nhi u ng i M ch a ch c đã nh ra đi u y.

RFI : N u mai này mà đôi bên không th a thu n đ c thì Chính quy n Liên bang s b đóng, đi u y có nghĩa là gì m t cách c th ?

Nguy n Xuân Nghĩa : - Theo lu t l , các sinh ho t g i là c n thi t v n ph i đ c b máy liên bang đ m b o, c th là an ninh, tr t t công c ng và đ ch v xã h i c n y u. Còn m t s sinh ho t g i là "không c n thi t" thì s ng ng ho t đ ng, khi n 800 ngàn trong s ba tri u công ch c liên bang s đ c yêu c u nhà cho t i khi chính ph có ti n tr l ng!

- Đ ng Dân Ch khéo nêu m t s h u qu tiêu c c đ đ a dân chúng và quy t i cho đ ng C ng Hoà, và nh thông l bên C ng Hoà thì dám làm mà không khéo trình bày nên s l i b oán. Ch c th công ch c lo tr ti n an sinh xã h i cho dân chúng v n đi làm, quân đ i, c nh sát, ki m soát không l u cho máy bay lên xu ng hay nhân viên b u đi n thì v n lo nhi m v và có l ng.

- M t s b t l i là: s thu liên bang s ng ng làm vi c khi h n k tr thu tr nh t là vào ngày 15 t i đây. Vì ch đ kh u l u ti n thu t g c, dân M có th đóng thu nhi u h n s n nên vào mùa này l i nh n đ c ti n b i hoàn. N u nhân viên thu v ph i ngh và dân không khai thu b ng internet thì s ch m nh n ti n b i hoàn. Ngoài ra, các công viên hay vi n b o tàng cũng s không có nhân viên, nên du khách m t ch đi ch i. Nói chung thì có m t s b t l i, nh ng không ph i vì v y mà n c M b hoàn toàn tê li t đâu.

- Đ k t lu n thì trong tr n đ u này, quan tr ng chính là n t ng h n th c ch t.

- Đ ng Dân Ch th ng khéo tuyên truy n h n đ ng C ng Hoà và T ng th ng Obama có c h i ch ng t s bi t đi u nên mu n dung hoà quan đi m c a lãnh t Dân Ch t i Th ng vi n v i Ch t ch H vi n bên C ng Hoà. Ông ta là ng i có l i n u nh Chính quy n b đóng c a,

Chính quy n M có nguy c b tê li t, vì không có ngân sách

Tác Giả: Tr ng Nghĩa

Thứ Sáu, 08 Tháng 4 Năm 2011 10:16

tr phi đ ng C ng Hoà ch ng minh đ c r ng chính T ng th ng m i là ng i ch u trách nhi m. Đây là đi u h i khó.

- Đ ng C ng Hoà b s c ép khá m nh t bên trong là ph i gi m chi, dù có khi n Chính quy n b đóng. B n thân tôi thì cho r ng phe C ng Hoà i m c b y n a, vì n u nh ng b đ Chính quy n kh i b đóng thì n i b s b xé làm hai. Mà n u làm Chính quy n b đóng, thì gi i thích cho rành r i không là s tr ng c a đ ng này, ch a nói đ n xu h ng thiên t c a đa s các ph ng ti n truy n thông s trình bày s vi c sai khác đi.